

3. Bodart & Gonay

////////////////////

Een
duurzame
Vlam

Hélène Maraite & Cédric
Fouarge © Muriel Thies

De onderneming Bodart en Gonay werd opgericht in 1957 door Jacques Bodart en Jean Gonay en is tot op vandaag een parel van de Waalse knowhow op vlak van de fabricatie van open vuren en inbouwhaarden. Het bedrijf, dat in 1985 werd overgenomen door Alain Nagelmackers, is blijven moderniseren met behoud van een artisanale beheersing van de fabricatieprocessen, die het zijn roem hebben gegeven. De ateliers van Theux krijgen midden jaren negentig de zeer strenge ISO 9002-norm. Tot begin jaren 2000 doet de onderneming regelmatig een beroep op een onafhankelijke ontwerper, gefinancierd door het AWEX (het Waals exportagentschap), voor welbepaalde opdrachten. Hélène Maraite, industrieel ontwerpster, belandt vervolgens bij de onderneming via het Fonds Design en Onderneming van de Koning Boudewijnstichting in het kader van een project voor de ontwikkeling van de export. Vanaf de start biedt haar functie als ontwerpster mogelijkheden voor het integreren van elementen van duurzame ontwikkeling in de productie van Bodart & Gonay. Deze thematiek staat echter nog niet bovenaan de lijst met prioriteiten van de onderneming: het esthetische aspect primeert nog in die periode. Maar in de loop van de laatste jaren hebben de marktdruk en de steeds strengere normen op vlak van broeikasgasuitstoot dit gegeven veranderd. De economische belangen hebben de bewustwording versneld op het niveau van de onderneming, om zich te richten op een productie dat beantwoordt aan steeds strengere milieunormen. “Onze productie blijft Belgisch terwijl onze concurrenten hun producten deels of volledig in het buitenland fabriceren. Dat geeft heel wat druk voor ons... Maar het is ook een troef! De nabijheid van de productie blijft één van onze belangrijkste verkoopsargumenten”.

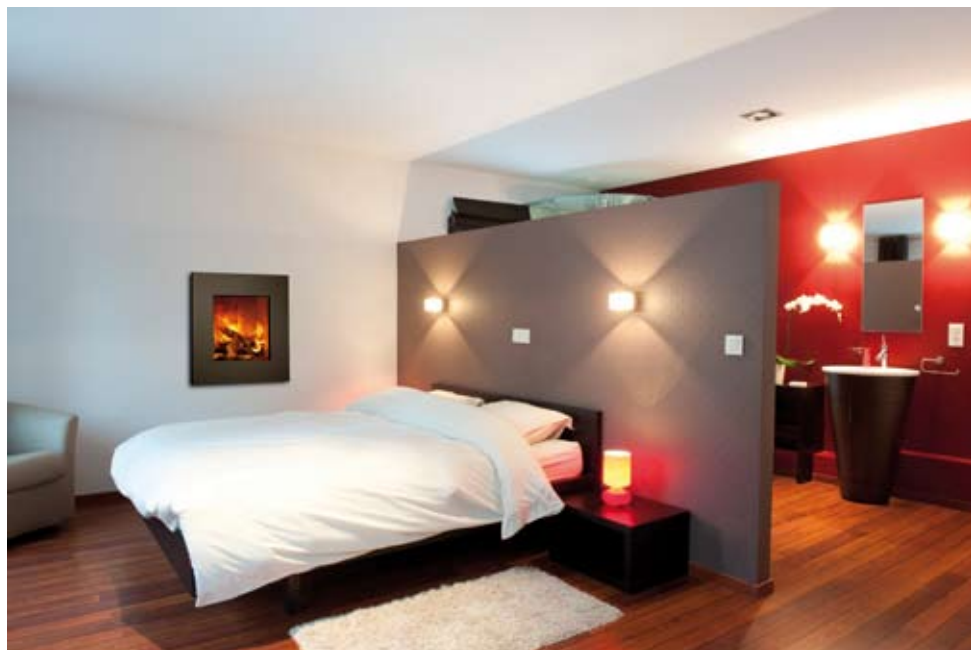
Zich bewust van dit sterke punt, geeft de directie haar onderneming de middelen om steeds mee te zijn met de laatste nieuwe technologie. Het studie bureau van Bodart & Gonay telt 7 werknemers, die nauw samenwerken met de 4 werknemers van het laboratorium: met meer dan 10 personen van de totale bezetting van 115 die de onderneming telt, vertegenwoordigt de afdeling aanzienlijke investeringen op vlak van onderzoek en ontwikkeling. “Onze doelstelling is om

innovatief te blijven, gebruikmakend van alle capaciteiten van ons atelier. Onze kracht is ideeën ontwikkelen voor producten die moeilijk elders na te maken zijn. Dankzij onze werknemers, die de prestaties van de nieuwe machines prima weten te combineren met een perfecte beheersing van de oudere machines, waarvoor ze zelf hun gereedschappen maken, stellen wij kwaliteitshaarden op punt, zowel op vlak van verbranding, als op vlak van fabricatie. Zo werken wij bijvoorbeeld met doorlopende lasnaden, terwijl andere slechts puntlassen...”

Het goede ecologische beheer van de onderneming vindt ook beetje bij beetje ingang in het productieproces.

////////////////////////////////////

Tussen de innovaties van het merk vinden we onder andere de luchttoevoer van buiten. “U moet weten dat er bijna 450 liter lucht nodig is om 100 g hout te verbranden”, legt Hélène Maraite uit. “Vroeger werd al deze lucht onttrokken aan de kamer waar de haard zich bevond en dat is geen goed idee, want de lucht afvoeren aan 20 °C langs de schouw staat gelijk aan een enorm energieverlies en dus een aanzienlijke verspilling!”. Dit systeem werd een standaarduitrusting op elk model geproduceerd door Bodart & Gonay, maar de firma ontwikkelde een nieuwe generatie haarden die nog betere rendementprestaties behalen, terwijl hun uitstoot aan koolstofmonoxide wordt geminimaliseerd. Dankzij hun perfecte luchtdichtheid werden de haarden Infire 800 Green, Design 800 Green en Optifire 800 Green zelfs officieel goedgekeurd voor gebruik in passiefwoningen. De drie toestellen, die naast de externe luchtopname zijn uitgerust met een luchtverdelers en regelbare keerplaat, staan garant voor een bijna volledige verbranding, een maximaal rendement, een aanpassing van het toestel aan het trekvermogen van de schouw en een hoger vermogen. Met zijn uitstoot van minder dan 0,02 % CO beantwoordt de Optifire 800 Green ruimschoots aan de toekomstige normen van 2015 (0,10 %), zonder een beroep te moeten doen op dure of energievretende voorzieningen. “Tussen nu en anderhalf jaar”,

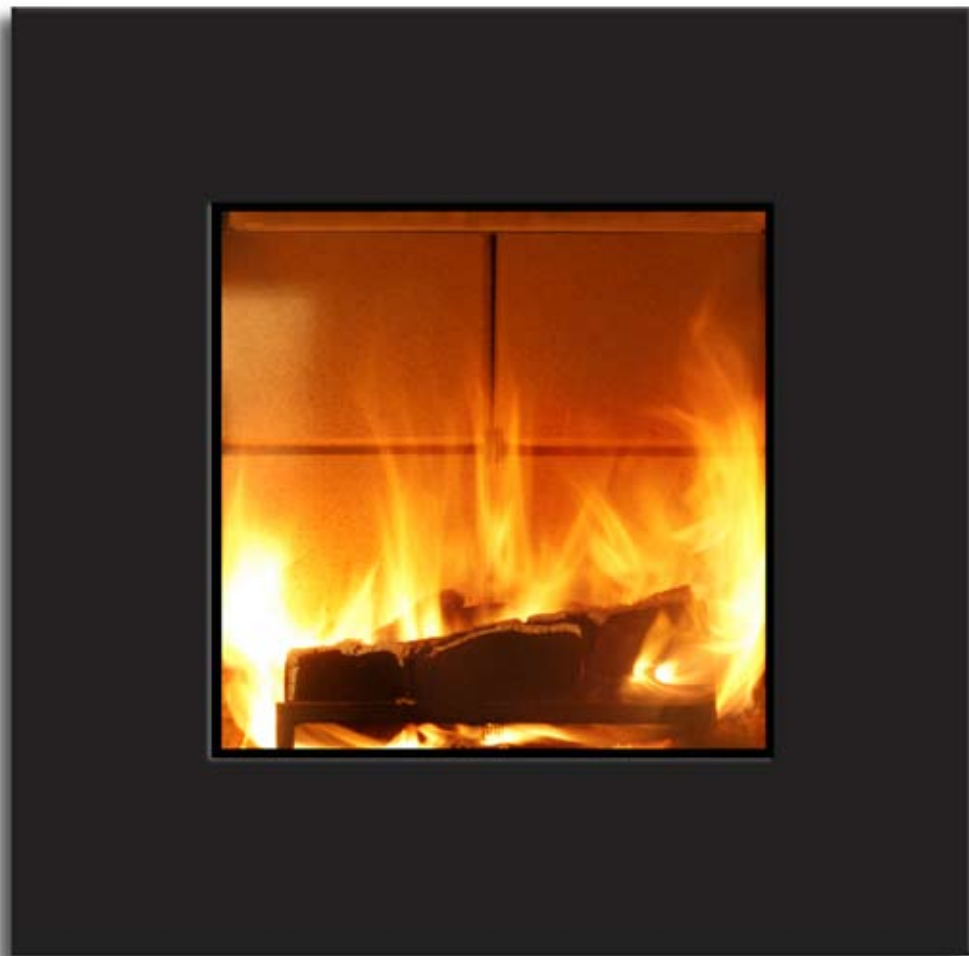
benadrukt Hélène Maraite, “zou heel het assortiment moeten geüpdatet zijn tot groene producten.”

Naast enkele toestellen met een ‘Flamme verte’-certificaat voor de Franse markt, dragen de producten geen onafhankelijk label. De meest ecologische toestellen van Bodart & Gonay krijgen niettemin een intern groen label voor een betere communicatie over deze producten. De onderneming is echt een referentie op vlak van verwarmen met hout en trekt een clientèle aan dat zich beroept op haar expertise: de mensen gaan na of wij nog steeds met de laatste nieuwigheden mee zijn. Ze hebben veel vragen: vandaag vergelijken ze nog steeds staal en gietijzer. De verouderde idee dat gietijzer duurzamer is, zit goed verankerd. Wij moeten dan uitleggen dat staal zijn voordelen heeft: het kan altijd hersteld worden, opnieuw gelast, er kan een stuk worden toegevoegd, er kan met fijnere diktes worden gewerkt...” Zo moet Bodart & Gonay ook regelmatig rechtvaardigen waarom de onderneming ervoor kiest om geen pelletkachels te maken: “Wij zijn ons ervan bewust geworden dat hun rendement erg kan schommelen in functie van de kwaliteit van de pellets. Terwijl het toestel op punt wordt gesteld voor perfect droge pellets, is het voor de particulier erg moeilijk om de pellets op te slaan op een plek zonder of met een lage vochtigheid”, licht Hélène Maraite toe. Daarnaast vraagt de fabricatie van de pellets heel wat energie en bovendien stemmen noch het visuele aspect van de vlam, noch het auditief gebruikscomfort overeen met onze criteria.

De duurzaamheid van de onderneming wordt ook en vooral gemeten aan zijn dienst-na-verkoop, waaraan mensen vaak melden dat ze nog steeds tevreden zijn met hun aankoop, soms zelfs 25 jaar na datum!

////////////////////////////////////,

Het goede ecologische beheer van de onderneming vindt ook beetje bij beetje ingang in het productieproces: “De ontwikkeling van de lijnen werd gerationaliseerd. In het begin

↑
Foyer SD442
© Bodart & Gonay

hadden we volledig verschillende modellen. Nu veranderen we bijvoorbeeld enkel de breedte, wat toelaat om dezelfde stukken te gebruiken in meerdere modellen.” Sinds twee jaar laat een autonoom onderhoudssysteem een meer gestructureerd onderhoud van de werkposten toe: “De verandering werd positief onthaald: iedereen probeert zorgvuldiger te sorteren”. Het afval van de staalplaten die intern worden gefabriceerd, wordt ingezameld, gesorteerd en komt terecht in een recuperatiecircuit, net zoals ruiten en hittebestendige materialen. Wegwerpdoekjes werden vervangen door doeken die regelmatig worden gewassen. De filters van de spuitcabines worden gereinigd en de onderneming wil binnenkort overstappen op het gebruik van verf zonder oplosmiddelen. Nog andere projecten zouden misschien op een dag de algemene ecologische voetafdruk van de productiesite kunnen minimaliseren. Bodart & Gonay bestudeert immers de mogelijkheid om het gebouw van Harzé uit te rusten met fotovoltaïsche panelen, en de mogelijkheid om warmterecuperatoren te installeren op de twee grote afzuigsystemen die worden gebruikt voor het verven en lassen. De duurzaamheid van de onderneming wordt ook en vooral gemeten aan zijn dienstna-verkoop, waaraan mensen vaak melden dat ze nog steeds tevreden zijn met hun aankoop, soms zelfs 25 jaar na datum! Duurzaam zei u?

•

Isabelle Masson voor REcentre

Geïnterviewd / Hélène Maraite, Industrieel ontwerper, en Cédric Fouarge, Industrieel ontwerper

Bodart & Gonay nv
Parc Artisanal de Harzé
Rue de Lambinon 3
4920 Harzé
België

www.b-g.be

Sector • Productie van
verwarmingstoestellen

Oprichtingsjaar • 1957

Aantal werknemers • 115

Jaarlijkse omzet •
17.000.000 EUR